

مطبعه و محل اداره :

جفسال اوغلنده امنیت
مندوخی جوارنده
شنکول بقوشنده
۲۲ نومرو

مشاورت قلم

۱۳۲۶

سلکمز موافق آثار
جدیده مع المنوئیه
قبول اولنور

درج ابدله بن آثار اعاده اولنور

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاست ، احوال و مشوره اسلامیه در بحث ابرو هفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

در سعادتده نسخہ سی ۵۰ پارہ در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تاسیسی

قیرلہ دن مقوا بورو ایلہ کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلیر

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لکی	التی آیلانی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

یدنجی جلد

۲۶ شوال ۱۳۲۹ پنجشنبه ۶ تشرین اول ۱۳۲۷

عدد : ۱۶۴

کترتندی . بابام ، بلخ ایله مضافانک حاکمی اولوب بزم ورودمده (شهرغان) ک محاصره سیاه مشغول ایدی . ایکی آی قدر بلخده کندیسنه مترقب قالدیم . بو مدت ظرفنده شهرغان تسخیر ایدیلوب بابام کری دوشیدی ، استقبالی ایچین بلخدن ایکی بوچوق فرسخ قدر اوزاق بولونان (دشت امام) . کیندم . اوراده ملاقات پدرله قریرالین اولدم . اوده بی کورونجه سهویندی . برلکده بلخه کلک .

بر قاج کون سوکرا درسه باشلادم . لکن اولدجه قالین قفالی ایدم : بوتون کون او قویوب یازمایه چالیشدیغ حالده بو کون ازبرله دیکم شیئی اونوتویوردیم . برده تدرسدن زیاده آتہ بینمیه و آوه کیمیه هوسکار ایدم . بو سبیلدن خواجه مک تدریس خصوصنده کوستردیکی مساعی بی سید قالیوردی . آرادن بر سنه کینجه شهر خارچنده و (تخته پل) ده نیان موقعه بزم ایچین باغلی ، باغچه لی بر مدرسه بنا ایدیلدی . بلخک هواسی وخیم و داخلی مقسی اولدیغندن پدرمده بزم مدرسه جوارنده بر سرای یاپیدردی . قیشالار ، تجارخانه لار انشا ایتیدردی . آغاچلر دیکدیروب باغ لار ، باغچه لریه تیشیدردی . اوج سنه ایچنده (تخته پل) نوین وسبزی بر شهر حالی آلدی .

دوردنجی بیلک بهارنده پدرم ، بیوک بابام (امیر دوست محمدخان) ی ایله کوروشمک اوزره کابله کیتدی . بی تورکستان حکومتته نائب یراقدی . آلتی آی اجرای نیابت ایتدم . وهرکون اوکله یه درت ساعت قالینجه قدر درس او قومق ، سوکرا دیوانده اوطوروب امور حکومتله مشغول اولمق ، اوندن سوکرا بر پارچه یاتوب او یومق بعدالمصرده آتہ ینوب اقشام قدر کزوب دولاشمقاه وقت کچیردم .

قیش ابتداسنده پدرم دن آلدیغم بر مکتوبده ، جدمک بی (تاشغرغان) حکومتته تعیین ایتدیکی تبش و ۱۰۰۰ سوار ۲۰۰۰ پیاده و ۶ طوپله درحال حرکت توصیه اولونویوردی . بر موجب توصیه همان یوله چیقدم . تاشغرغانه وصولده (وزیر محمد اسمر خان) ک برادری (سردار محمد امین خان) (:) اورانک حکومتی بکا تقویض ایلهرک کابله عزیمت ایتدی .

پدرم (حیدرخان) اسمنده بری بکا نائب ومشاویر اولمق اوزره تعیین ایتشدی . بو آدم : عاقل ، وقور ، محترم بر ذات اولدینی کبی طبل وعلم صاحبی و ۲۰۰ نفر سوارینک سرکرده سی ایدی ، پدری ده (محمدخان) نامنده بر کیمسه اولوب کابلک اشراف واعیانندن صایلیردی .

تاشغرنده شو صورتله اصرار حیات ایدیپوردیم :

صباحدن اوکله یه اوج ساعت قالینجه قدر «درس ایله توغل .

[:] بولرک ایکسی ده امیر مغفورک عجبیه سی اولدینی کنابده مندرج شجره دن آ کلاشلور .

اتخاذیه اولارککلر ، مؤخرأ قادیلر جازه نمازینی قیلدقون صکره کیجه وقتی تدفین اجرا قیلدی .

اللهم صلی وسلم علیه عدد لطفک واحسانک الیه .
شوراسی خاطرده بولونمالیدر که رسول الله افندیمرک مدفون بولوندقیری محل مبارکه (حجره سمادت) تمبیر ایدیلر . روضه مطهرده نیان موضع مقدس ایسه حجره سمادته منبر نبوی ارسنده کی موقع محترمدر .

طاهر المولوی

«امیر عبدالرحمن خان»

آسیانک اورتالنده و ۲۹ - ۳۶ عرض شمالی ایله ۵۸ - ۶۰ طول شرقی آراسنده شمالدن جنوبه طوغرو ۶۲۲ کیلومتره آکی ، شرقدن غربه طوغروده ۸۹۰ کیلو متره بوی بولنان بر خطه وسیعه واردرکه افغانستان تسمیه اولنور . صعبالمروور و صومرز چولار صبارب وقارلی طاغزلره محدود واوروبایلرجه غیر قابل تسخیر مالیکدن معدود اولان بو منفرد قطعه ده بر امارت اسلامیة فرمانفرما ، بر ترقی روز افزون اعتلادرکه امیر افغان مرحوم (عبدالرحمن خان) ک زمان حکومتنده ابتدا ایتشدر .

حال حیاتند : اندامات پیغمبر پسندیلر تبعه سیله رهبر غیرت اولان امیر مغفور ، وفاتندن سوکراده وطنداشلیرنه بر مشوق مساعی بیراقدی ایسته مش افعال واقعه واقوال نافه سنی حاوی اولمق اوزره — کندی قلمیله — کندی تاریخنی یازمشدر .

افغان لسانیه محرر اولان بو تاریخی ، امیرک منشیلرندن بری انگلیزجه یه ترجمه ایدهرک لوندرده باصدیرمش . انگلیزجه سندنده روسجه یه نقل اولونارک نسخ مطبوعه سی ، وسقف ضابطلرینه داغیدیلشدر . بعده انگلتره مک خراسانده کی قونسولوس معاونی (غلام مرتضی خان فندهاری) واسطه سیله فارسی یه بالترجمه (تاریخ کتاب مستطاب حالات والا حضرت امیر عبدالرحمن خان) عنوان مطوعیله مشهده طبع اولمشدر .

جلد اولی : حضرت امیرک زمان صباوتندن مسند نشین حکومت اولونجه یه قدر کچیردیکی مشقتلی حیاتی همماتیه اخلافه - دستورالعمل اولارق - انخاف ایله دیکی نصایغ آیزکلانی احتوا ایدن بو کتابی ، فاضل مکرم عبدالرشید ابراهیم افندی حضرت ناری ادیب محترم محمد عاکف بکه بالا عاره ترجمه سنی توصیه بویورهش . حضرت استاد ایسه - دهامهم آثار ایله اشتغال ایلکده اولماسنه بناء — بو خدمتک طرف عاجزانمندن ایفاسنی تکلیف ایتدی .

بنده مسلم اولان عجزمه خلوص یتمله غلبه چانی ایسته یهرک او کتابی ترکیه لشدیرمه یه وخدمات مشکوره سیله حیات سیرمدی اکتساب ایتش بولونان بر مسلمان حکمداری دینداشلمه طایفایه قالیشدم .

جناب حق موفقیات احسان بویوررسه سبی ناجیزمله اهل اسلامه بلکه بر خدمتده بولنش اولورم .

طاهر المولوی

بسم الله الرحمن الرحيم

برنجی فصل

عن ۱۲۷۰ الی ۱۲۸۱ هجری

۹ یاشنده بولندیغم صبرالرده پدرم (۰) بی (کابل) دن (بلخ) .

[۱] امیر محمد افضل خان بن امیر محمد دوست محمد خان بن پاشنده خان د کزانی .

بعدالدرس اوکله بی ایکی ساعت کچینجه قدر : دیوانده اوطوروب محاکات ایله اشتغال .

دیواندن سوکرا بر ایکی ساعت قدر : استراحت وایقو .
داها سوکراده : تعلیم ایتک ، آتہ بینک ، آوہ جیقمق ، کوی وچوکان اوینامق .

جمعه کونلری ایسه : تمامیه بشکار ایله دمکذار اولیور وکیجه وقتی تاشغرغانه دونیوردم .

حکومتک بشنجی آئیده پدرم - انشای عزیمتمده کابلده قالان - والدهمه برابر بی کورمک ایچین تاشغرغانه کلدی . وایلک بهاره قدر برلکده بولوندی . بهار کلینجه والدهمی یانمه براقوب کندیمی بلخه کتدی .

بن بر طرفدن درسلمه ، دیگر طرفدن امور حکومتله مشغول اولیور ؛ کرک مأمورینه ، کرک اهالی به حسن معامله ایدیوردم . حتی محصولات زراعتک برکتلی اولمادیغی بیللرده رسوم مقرره نی تخفیف و تزییل ایدیوردم .

ایکی سنه سوکرا ، ولایتک محاسبه سنه باقمق اوزره پدرم تاشغرغانه کلدی . ویرکیلردن بنم یایدیغم تا جیلاتی قبول ایتیمه رک استرداده قالدیشدی . بونلرک آلتیناماسی حقنده چوق یالواردم . فقط دیکله مدهی « ذاتا ولایتک حاصلاتی آز ، عسکرک مصرفی ایسه پک جوق . تحصیله مجبورم » دیهرک بقیه رسومدن ۳۰۰ روپیه طوبلادی . بعدله قاقوب بلخه عودت ایتدی . پدرک عزیمتدن سوکرا کندی کندیمه دوشوندیم . عقلمه کانی یایدیغمی ، اداره حکومتله لایق بر آدم اولمادیغمی آکلادم بناء علیه مأموریتمدن چکلمه بی وایشی اهالته

تودیع ایتیمه بی مناسب کوردیم . یرمه حیدر خانی اقامه ایله یهرک تخته پاه کیدوب یکیدن تحصیل علومه باشلادم . هفته نک تمامیه بش کونی وپرشنه لک ایکیندی به قدر اولان زمانی تعلم و تدرسه کچیردکن سوکرا برشنه کونی اقشام اوستی آوہ جیقار ، ایرته سی کونی اذانه یاقین شهره دوزردم .

ایکی یوزه یاقین آو کوپکرمه شکاری قوشلرم و یوز نفر کوچک کوله م واردی . بونلردن باشقه معیتده سواریلرده موجود ایدی که جمه سنک عیددی همان بشیوزی بولوردی . اکثریا (جیچون) قرینده کی اورمانلرده آلانیر ، بعضاده (سوئن قرا) نهری کنارنده بالیق طوتاردیم .

بو صیرالده هرات حاکمی (وزیر محمد یارخان) کریمه سنک بکا تزویججه دائر پدرمه برمکتوب کوندردی . بابام ، وزیرک تکلیفی موافق بولوب قیزی بکا نشانلادی . بو مناسبتله ایکی قاین آقار آراسنده مودت متقابله حصوله کلدی .

پدرمک ندما سندن سردار (عبدالرحیم خان) اسمنده بر شخص واردی . بو آدم ، سردار (رحیمداد خان) خاندانندن اولوب منسوب بولندیغی عائله نک مرض اخلاقیسنه توارث ایله مشحوسود

وغدار بر حریف ایدی . پدرمک دائره حکومتده بنم کسب اعتبار ایدیشمی چوق کورمیه وعسکرک سردارلغی بکا توجیه اولونورسه کندی نفوذی قالمایه جفی قورقوسیه حقه ده کین کورمه یه باشلادی .

سوق غرضله بی هر وقت پدرمه شکایت ایدیور . بابامک توجیهی بندن ازاله یه جالیشیوردی .

بلخده اوتوز بیک بشیوز نفردن عبارت بر اردو موجود ایدی که اون بش بیکی سواری ، پیاده ، طوبجی اولارق نظامیه ، متباقیسی ده اوزبک ، دروایی ، کابی اولق اوزره ردیف ایدی . بونلردن ماعدا آلتش دانه طوب واردی که قسم کلیسی پدرمک تحت نظارتنده کابلده اصاغه اولنمشدی .

عسکرمن علی الدوام هرکون تعلیم ایلدیکندن منتظم و علم برحاله کلدیشدی . بونلرک عموم قوماندانی (شیر محمد خان) اسمنده بر انگیز مهتدیسی ایدی . اولجه کیمبل نامیه مسمی ایکن بویوک پدرمک ۱۲۵۰ ده ایتدیکی قندهار محاربه سنده اسیر اولمش و قبول اسلام ایله اردومن قوماندانلغه تعیین قیلنمش فنون عیدیه واقف بر فاضل ایدی .

بو ذات ، بیلدیکی علوم و فنونی اوکرتک و کندیسنه بر خیر الخاف یه تیشدیرمک ایچین بی تعلیم و تربیه ایتسنه دائر بر کون پدرمدن اذن ایستدی . بابام ، بو طلبی ممنونیتله ترویج ایدهرک هرکون ایکی ساعت شیر محمد خانک تدریساتندن مستفیض اولمامی امر ایله دی . کمال شوق ایله قوماندانک درس لرینه دوامه باشلادم . ایکی سنه علوم عسکریه وفن جراحی اوقودم .

پدرم ، کابلده بر قاچ دانه تفنگچی اوسته سی کتیرتدی . بزم مکتبک یانده بر فابریقه یایدیرتدی . هرکون درسی کمال ایله داندن سوکرا فابریقه یه کیدهر ، معلومات نظریه می عملیات ایله تطبیق ایچین ده میرلری دوه ر واکلردم . شو صورتله تفنگ یایمانی اوکره دم . کندی المله اوج تفنگ اعمال ایتدم که ایشدن آ کلایانلر ، بونلری اوسته لرمک یایدق لردن ایی بولدیلر . بن ، بویله تر قیده دوام ایتدکجه عبدالرحیم خانک ده وهم وحسدی آرتیور ، القات مزورانه ده ایلری واریور ، حتی افترالره بیله جرأتیاب اولیوردی . بر دفعه به بنم ایچین شراب ایچمه یه آلیشدی دیبه پدرمه سویله مش ، بابام ده اسلی اولمایان بر شی طولایسیله بی تکدیر ایتمشدی .

شو تکدیر ناحق ، فوق العاده کوجه کتدی . بلخدن قاجاریه وهرته قاین پدرمک یانته کیمه یه قرار ویردم . خفیا فرار حاضر اغنده بولوندیغم اتاده معیتدن بعضلری پدرمه خبر ویرمشلر . اوده تحقیقاتده بولونمش ، مسئله نک صحتی آ کلاشینجه عبدالرحیم خانک اسناداتی حقیقت تاقی ایدلش . بونک اوزرینه پدرمک امریله عیبه آتیلدم و تمام بر سنه زنجیر بند اوله رق محبوس یاندم .